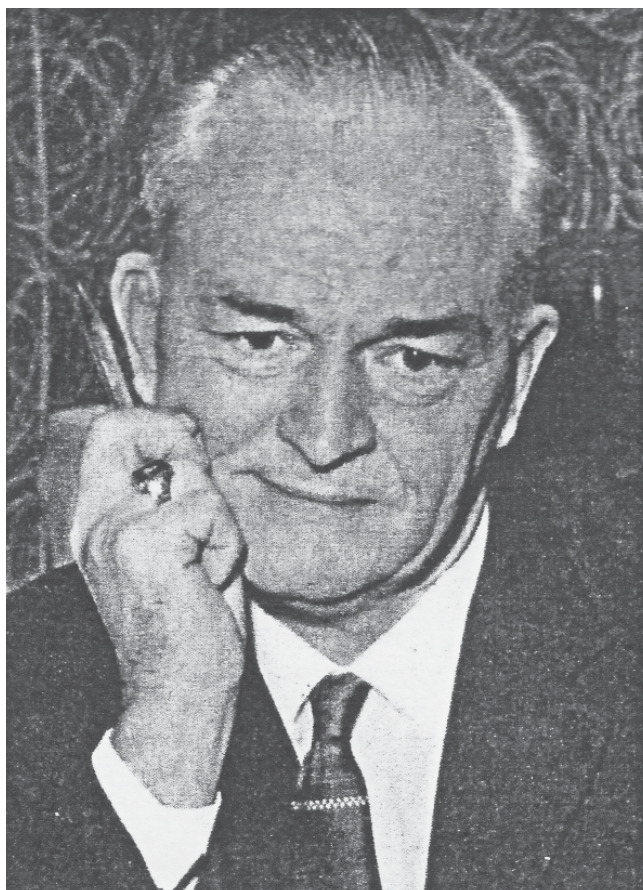

Sophie:30

ISSN 1602-9631

Henry Hejøl astrolog og orkesterleder

BIOGRAFI

af Claus Houlberg

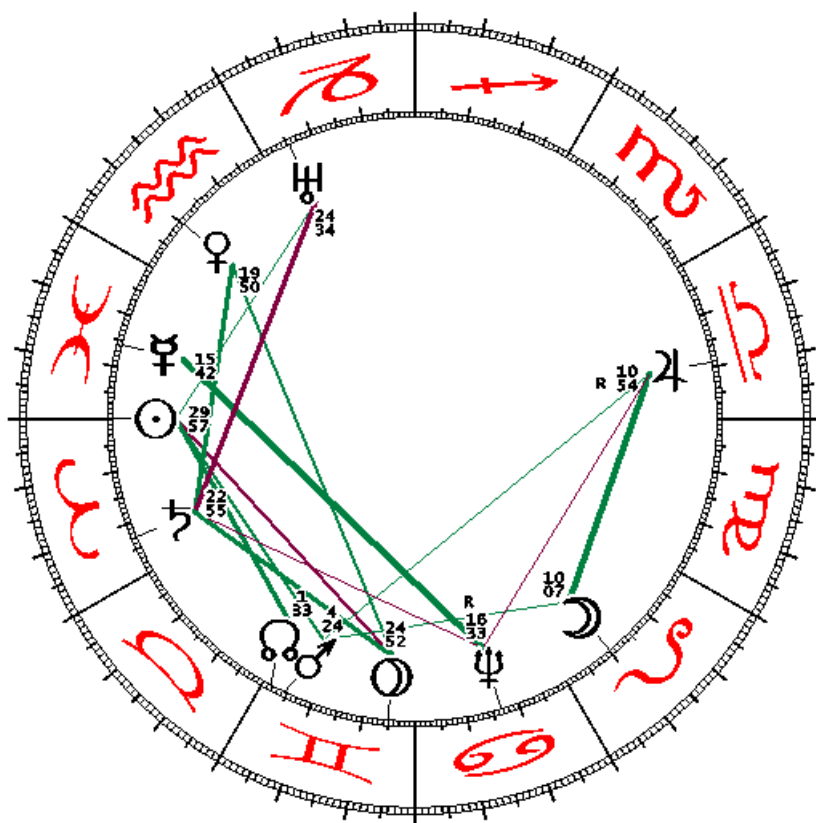
Museet efterlyste i SOPHIE:29 informationer om astrologen Henry Hejøl, hvilket gav os kontakt til en af hans efterkommere, som satte os i stand til at skrive denne biografiske skitse.

Hejøl-slægten

Henry Hejøl hed oprindeligt Henry Jørgensen, men anvendte de første bogstaver

i sit navn, He-Jøl, til kunstnernavnet Hejøl. Efterhånden som han blev kendt under dette navn, antog han det som sit efternavn og det er i dag et slægtsnavn. Rygterne i sidste nummer [SOPHIE:29] om, at slægten Hejøl skulle være uddød, viste sig at være stærkt overdrevne, som Mark Twain ville have sagt. Museet fik via et barnebarn på Face-

book kontakt til andre slægtinge, der kunne fortælle om flere medlemmer i slægten, herunder nogle i Norge. Samtidig fik vi flere informationer om selve Henry Hejøl, hvor det viser sig, at den fødselsdag, vi angav i sidste nummer er omkring et år forkert. Et nøjagtigt fødsels-tidspunkt har vi dog endnu til gode at fastslå.

Museet ved derfor nu, at han den 21. marts 1910 blev født som Henry Jørgensen i byen Stilling ved Skanderborg. Han var ud af en musikerslægt, der talte musikere næsten hele kredsen rundt. Han blev konservatorieuddannet og giftede sig endda med en musiker, med hvem han fik to børn. Han skabte kunstnernavnet Hejøl af forbogstaverne til Henry Jørgensen, og efterhånden var han mest kendt under dette navn. Medens børnene endnu var små antog han det derfor som sit efternavn, og det er i dag et etableret slægtsnavn i flere led.

Hejøl havde et meget omrejsende liv som musiker og var derfor glad for at få fast arbejde ved Sønderjyllands

Symfoniorkester, der som landsdelsorkester eksisterer den dag i dag. Han fik nu en fast indkomst som musiker og kunne slå sig ned med sin familie i Sønderborg på Als. På sine gamle dage fungerede han som regissør for orkesteret.

Hans virke som astrolog ved vi meget lidt om ud over artiklen i Ude og Hjemme fra 1966 [omtalt i SOPHIE:29]. Vi har fået oplyst, at han samlede en del materiale om astrologi, som måske ikke er gået tabt, så vi søger stadig. Han udgav desuden et blad, hvis navn og indhold, museet meget gerne vil vide mere om.

Han døde den 17. februar 1974 kl. 13.53 i Sønderborg. Vi har af hans søn fået at

vide, at Hejøl som astrolog var fuldt afklaret med, at hans tid var omme, og at han kunne tage en rolig afsked med sine nærmeste.

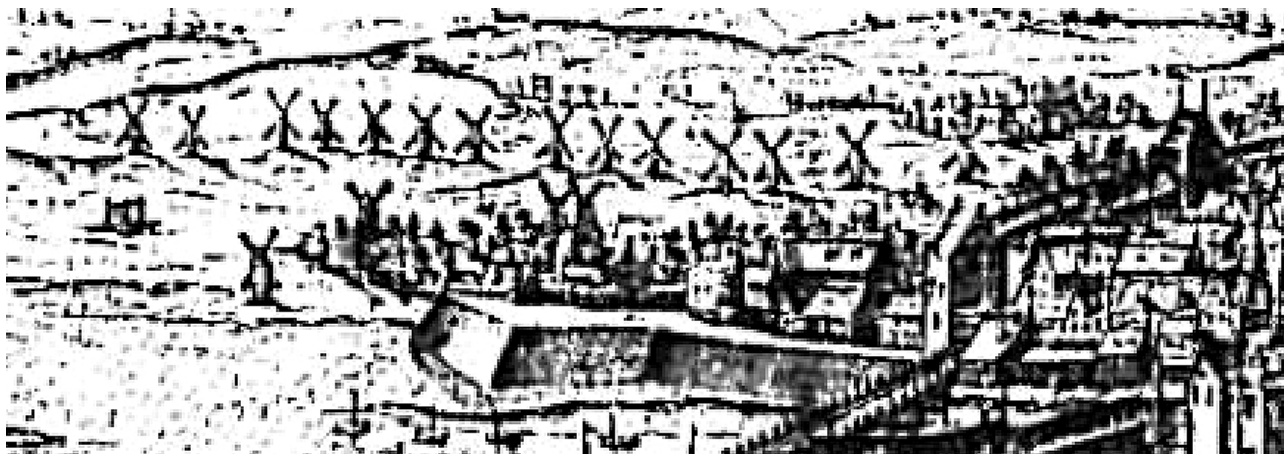
Horoskopet

Da vi ikke har Hejøls fødselstid, kan vi alene opstille et blindhoroskop med positionerne ved middagstid. Vi ser her, at han er født præcis den dag, hvor Solen skifter tegn, så hvis han er født før kl 13.00, så er han født i Fisenes tegn - ellers er han Vædder.

Han har Sol-Uranus sekstil, så astrologien har betydet meget for ham, og han er gået sine egne veje med næsten alt, han har rørt ved. Med Månen i Løven med Jupiter i sekstil var han glad for at optræde - begge i aspekt til Mars, så det blev hans levevej. Hans Jupiter-Neptun forbindelse gav ham også en pædagogisk vinkel og kunne være god til at undervise i musik.

Hans Merkur-Neptun trigon i vandtegn har givet ham en intuitiv klarhed og et skapt blik for fejl, hvilket kunne gøre ham lidt krakilsk eller pedantisk - men som også ville give ham en god fornemmelse for andre mennesker som astrolog, så han kunne tale deres sprog og gøre sig forstået. Hvis vi havde hans fødselstid kunne vi gå væsentligt mer ei dybden med ham som person, så det må vente. - ch

Tycho's steenkrands

FAGHISTORIE

af Claus Houllberg

Museet har domicil i Astrologihuset på Nørrebro i København, men må formentlig flytte til nytår 2010 sammen med resten af huset. Et af de steder vi så på i byen, lå lige over for Vartov, som viste sig at have en interessant historie i museets øjne.

Årsagen er, at museet interesserer sig levende for alle historiske astrologer og især den største i renæssancen, Tycho Brahe. Vartov ligger på den grund, som Tycho Brahe opkøbte i 1589. Egentlig ejede han blot gården ved siden af og gården på vartovgrunden var den Kongelige Farvergård. Derfor hedder gaden i dag Farvergade, skønt den dengang hed Søndergade. Imidlertid gik farveriet ikke godt og da Tychos velynder,

Frederik II, døde i 1588, fik han tilbudt grunden mod at få farveriet til at fungere igen. Årsagen til, at Tycho overhovedet skulle være interesseret heri ligger i den 'steenkrands' der hørte til grunden, og som han kunne foretage sine observationer fra, når han ikke var på Hveen.

Køge Barfred

Tårnet blev kaldt Vandmølletårnet og findes ikke mere. Da man ved udgravningen til opførelsen af Vartov fandt fundamentet til et stort tårn, mente man længe, at her havde man fundet Tychos steenkrands. Imidlertid har senere undersøgelser vist, at tårnet var et befæstnings-tårn, kaldet en 'barfred', der afsluttede den vestlige flanke

i Københavns befæstning, og som derfor var det sidste var-tegn, når man sejlede mod Køge. Tårnet omtales derfor i 1523 som Køge Barfred.

Man må huske på, at helt frem til midten af 1800-tallet, så København meget anderledes ud end nu. Hvis man ser på billedet herover, så ligger den store vindmølle midt i billedet nogenlunde, hvor rådhuset ligger i dag og porten oppe til højre er Vesterport. Den stejle skrænt med stranden nedenfor er i dag Strandgade, tæt ved Frederiksholms Kanal. Så her holdt byen simpelthen op ude mod vest.

Vandmølletårnet

Imidlertid blev Tychos tårn kaldt for Vandmølletår-

net og det viste sig, at der til den Kgl. Farvergård hørte en vandmølle og den lå der, hvor Vandkunsten er idag. Det tårn, der holdt møllehjulet, var en solid stenkrans, der målte 5 meter i diameter og 5 meter i højden, nok til at Tycho kunne komme op over de lave hustage og se på stjernehimlen.

På billedet, som viser et udsnit af det prospekt, van Wijk lavede af Hafnia Metropolis i 1611, ses det runde tårn lidt til højre for midten. Det ser ud til at Tycho har

overtaget Farvergården med Vandmølletårnet den 13. marts 1589, hvor vi har nedenstående skrivelse fra den nysindsatte Christian IV, der dog kun var 12 år, så det var næppe ham, der forfærdigede brevet i sirlig kancelistil. Det var snarere den stærke embedsmands- og borgerkreds med Thomas Fincke centralt placeret. De så det betimelige i at få den kløgtige Tycho til at få maskineriet til at køre i farveriet igen.

Tycho fik fyldt det nedlagte Vandmølletårn med

tørv, så han kunne få en billig og effektiv platform at stå på til sine natlige observationer. Selv om murene var en meter tykke, var denne konstruktion dog ikke heldig, for vægten af tørvene fik dele af murværket til at revne og gå i stykker, så det måtte repareres jævnlige. Vandtårnet var også dengang gammelt og nævnes i skrifter helt tilbage fra 1419.

Tycho ejede Farvergården og Vandmølletårnet sammen med sin nabogård frem til 1597, hvor han blev tvunget til at forlade Danmark. Han

Til borgemestere och raadmend wdj Kiøbenhaffn.

Christian. Vor gunst tilforn. Wiider, att wij naadigst haffue wndt och beuillgett os elskelige Thyge Brahe thill Knudstrup, wor mand och thiener, thuende wore och kronens øde huse liggendis nest op thill Farregaardenn her wdj wor kiøbsted Kiøpnehaffn, huilcke wij epther dannemendtzs thøcke naadigst gerne haffde worderitt, huad the kunde were werdt. Thj bede wij ether och wille, attj aff ethers medborger her wdj byen thilforordner nogne danemend, som samme thuende huse med grund, eiendom och anden thilliggellse epther skielligtt werdt worderer och taxerer, och huis the ther om kunde kiende, att the thett wnder thieris signeter giffuer fran thennom beskreffuitt, som the wille andsuare och were bekiend. Sammeledis att som hand ochsaa wnderdanigstt haffuer weritt begerindis thend skantz aff steen, som staar nest op thill wollenden, saa och thett lille støcke aff wolden, som strecker sig thill hans stackett wid

porthen, mand gaaer ind ad, thill laans aff ether att motte bekomme, epther att hand er thill sindtzs paa samme skantz at lade en bøgning forethage och opsette, som thill thendt wiidt berømpte astronomiske konst kand were thienlig och brugelig, och ther paa thill samme konstis brug will haffue nogen jnstrumenther och ther hos forordne nogen personer, som nogitt ner ther hos kand bliffue boendis, och the som løst och willge haffue sig wdj samme konst att øffue och beflicte, och the med aldthingist ther hos att haffue opsehende, epther som hand thes leilighed ydermere kunde ether wide att berette, hand och ther hos thilbiuder sig att wille giffue ether hans forplichtt samme skantz och støcke aff wolden thill ether egien att wille offuer antuorde, naar nøden thet fordrer och hannom ther om thill siges, bede wij ether och wille, attj hannom samme skantz och thett støcke aff wolden epther hans begering thill lons thill thett samme astronomiske brug forunder. Ther met etc. Actum Kiøpnehaffn thend xiiij martij anno 1589.

boede det sidste års tid her, men fik til sidst også forbud mod at observere fra Vandmølletårnet. Thomas Fincke fik da endelig sin hævn over Tychos forsmædelige behandling af ham i de yngre år [se SOPHIE:17].

Inden for voldene

Neden for ses Københavns afslutning mod vest omkring midten af 1800-tallet, hvilket er 250 år efter, at Tycho Brahe forlod landet. Meget lidt var blevet ændret i den tid, så forunderligt nok er

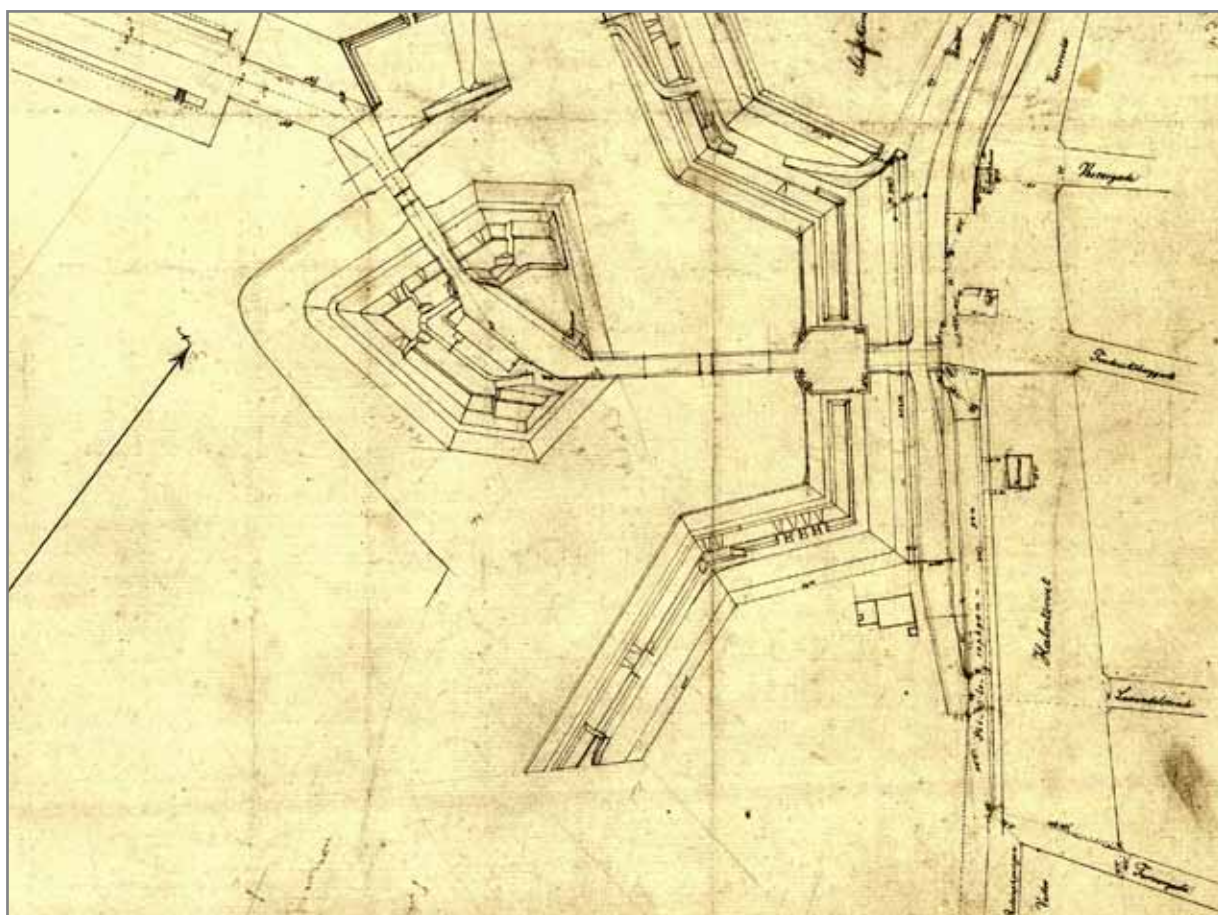
det ikke længere tid siden, at hele København lå inden for voldene, som det jo kaldes også i dag.

I året 1843, det vil sige på samme tid som tegningen herunder, anlagde Carstensen sin forlystelsehave, Tivoli, lige uden for voldgraven og efter italiensk forbillede. Man kom derud via broen ud til den lille ø, man ser på tegningen. Betingelsen for Tivoli var dog, at alt skulle være telte og lette bygninger, der uden besvær kunne fjernes ved eventuel krig. Det kan

i dag virke komisk, men på den tid var det kun omkring 20 år siden Napoleon endelig kapitulerede og ikke længere var en krigstrussel.

Kilder:

- www.rundetaarn.dk
- www.kobenhavnshistorie.dk
- Documenter og actstykker til Kjøbenhavns Befæstnings historie- bilag 1 - 60 Kbh., Thieles Bogtrykkeri, 1855, G. F. Lassen

Vesterbro Passage år 1845. For neden til højre ses Vartov og Farvergade, som i dag er en del af Rådhuspladsen bag Lurblæserne. Voldgraven er nu blevet til søerne i Tivoli Botanisk Have og Østre Anlæg, hvor den af Chr. IV i 1624 blev afsluttet ved Kastellet.

Astrologi på mobilen

FAGTEKNIK

af Claus Houlberg

Den 1. september 2009 skete der i Shen Zhen provinsen i Kina noget for astrologien historisk. Her udgav Xu Xiaoning det første astrologiske beregningsprogram til en mobiltelefon. Dermed opfyldte han en drøm, mange astrologer har haft i årtier: At kunne lave et horoskop når som helst og hvor som helst.

Programmet er udviklet til at kunne køre på både en smartphone, *Apple iPhone*, og til en musikafspiller, *Apple iPod Touch* og kan for blot 300 kr anskaffes i *iTunes Store* på nettet.

Programmet er nogenlunde professionelt i muligheder og grafik. Det hedder CENTAUR ASTROLOGY og udregner både radix og transitter. Det har database til fødselsdata og atlas med 27.000 stednavne. Det kan beregne med bueminuts nøjagtighed og

Horoskoptegning på mobiltelefonen i noget nær naturlig størrelse

rummer 9 hussystemer, 11 aspekttyper med regulerbar orbis, asteroiderne incl. Ceres, Lykkepunktet med mere.

Museet har været i kontakt med udvikleren, og Xu fortæller at han vil inkorporere progressioner i en kommende udgave. Desuden arbejder han på at få planeten Eris med også, og da Ceres allerede er der, vil *Centaur Astrology* kunne blive det første program til astrologi, der har de nye (dværg)-planeter i horoskopet - når man ser bort

fra Schweizer Ephemerides webservice på www.astro.com

Da programmet er udviklet til trykfølsom skærm, kan man, ved at berøre en planet på skærmen, se alle aspekter til den samt få adgang til mere information. Da iPhone forbindes trådløst til internettet, kan man desuden sende en horoskoptegning videre pr email, om man ønsker det.

Kilde:
- www.mediamac.com

Museet flytter (sig)

REDAKTIONELT

af Red

Museet er i 2009 fyldt 10 år og har dermed fuldført en tredjedel Saturn-runde, også kendt som mættelsespunktet, hvor man har fået opfyldt det oprindelige formål og må revidere eller forny det.

Museets formål er at indsamle dokumentation om astrologien som fag og som socio-historisk fænomen samt at formidle denne viden til samfundet. Museet er altså ikke primært rettet indad mod det astrologiske samfund, men udad mod det omgivende samfund, så det kan

få et dokumenteret kendskab til vores fag og dets historie.

Forskning

Sideløbende med dette arbejde er der fremvokset en beskeden forskningsindsats, der navnlig handler om at skrive dansk astrologis historie, hvilket løbende sker her i SOPHIE samt ved foredrag, temadage og anden formidling. Denne forskning ser ud til at kunne blive en del af det reviderede formål for de næste 10 års virke i astrologiens tjeneste.

Logo og CVR

Museets logo blev tegnet af grafikeren Jens Otto Em-mich og han har nu indføjet museets motto *Som foroven, så forneden* på latin i Tycho Brahes fortolkning (se bill.).

Museet har gennem de første 10 år fungeret helt uden offentlig støtte af nogen art og har dermed bevist sin eksistensberettigelse. Som en markering heraf har museet registreret sig som kulturel virksomhed med CVR-nummer 3217-7042.

Flytning

Videre ser det ud til at museet flytter domicil ved årets udgang, idet AstrologiHuset har opsagt lejemålet og leder efter andre lokaler. De nuværende var blevet for eftertragtede og dermed for dyre.

Sophie

Informationsbrev fra
Astrologisk Museum

ISSN 1602-9611

Redaktionen er museets stab
Ansv.red.: Claus Houlberg
mail: tycho@asmu.dk

SOPHIE er gratis
og distribueres kun fra
www.asmu.dk